

อิสระ ขอนบุรี¹ เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย²
สายฝน วิบุลย์สรศักดิ์³

การพัฒนาชุดกิจกรรมนิทานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

THE DEVELOPMENT OF A STORY ACTIVITIES PACKAGE ENHANCING
MORALITY AND ETHICS OF PHRATHOMSUKSA IV STUDENTS

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมนิทานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยมีจุดมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมนิทานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2. เพื่อทดลองใช้ชุดกิจกรรมนิทานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียนหลังใช้ชุดกิจกรรมนิทานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
วิธีดำเนินการวิจัยมี 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมนิทานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีลำดับขั้นตอนคือ 1) การศึกษาและสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับนิทาน การทำหนังสือนิทานเล่มเล็ก เพื่อสร้างชุดกิจกรรมนิทานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม 2) การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมนิทาน 3) ทดลองชุดกิจกรรมเพื่อหาประสิทธิภาพกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านพะทาย จำนวน 3 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่าหนามแก้วสวนกล้วย จำนวน 9 คน เพื่อหาประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80 ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้ชุดกิจกรรมนิทานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษา

¹ นิสิตระดับมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

² รองศาสตราจารย์, อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

³ ดร., อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

อิสระ ขอนบุรี และคณะ

ปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนบ้านนาข้าทำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 จำนวน 18 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ 1) หาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach) ของแบบวัดความมีวินัยในตนเอง และค่าความเที่ยงของแบบวัดความซื่อสัตย์สุจริต 2) หาคุณภาพของแบบวัดทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน 3) ประเมินหนังสือนิทานเล่มเล็ก โดยประยุกต์ใช้แบบประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของ วิราพร พงศ์อาจารย์ (2542, หน้า 156) ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนหลังใช้ชุดกิจกรรมนิทานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมนิทาน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าประสิทธิภาพรวมเท่ากับ 83.24/85.32 ค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมจำนวน 4 ชุด มีค่าเท่ากับ 83.78/84.70, 82.79/84.70 , 84.06/86.80 และ 82.32/85.08 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด และผลการประเมินหนังสือนิทานเล่มเล็กของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก 2) ผลการทดลองใช้ชุดกิจกรรมนิทานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ด้านความมีวินัยในตนเอง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีพฤติกรรมด้านความมีวินัยในตนเอง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านความซื่อสัตย์สุจริต นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยด้วยการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนหลังใช้ชุดกิจกรรมนิทาน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด

Abstract

This research aims to develop the story activities package enhancing morality and ethics of Prathomsuksa IV students by means of the following criteria.

1. To construct and to identify the efficiency criterion of story activities package enhancing morality and ethics of Prathomsuksa IV.
2. To experiment using the story activities package enhancing morality and ethics of Prathomsuksa IV.

อัสระ ขอนบุรี และคณะ

3. To evaluate satisfaction of students post-experiment the story activities package enhancing morality and ethics.

The research is conducted into 3 steps as follows; Step 1 : The construction and the identification of the efficiency criterion of the story activities package enhancing morality and ethics of Prathomsuksa IV are ; 1) The study and the synthesis of basic information that construct the story activities package enhancing morality and ethics. 2) The design of learning plans of the story activities package. 3) The try out on the efficiency criterion of the story activities package with Prathomsuksa IV of Phathay School 3 persons and Thanamkaewsuankluay School 9 persons to identify the efficiency criterion of 80/80. Step 2 : The experimentation using the story activities package enhancing morality and ethics of Prathomsuksa IV. The sampling group was students of Prathomsuksa IV (18 students), 1st Academic Year 2008, Ban Nakhatha School which is under the authority of Nakhonphanom Educational Region 2 by Purposive Sampling. The analytical processes were conducted to figure out the following points; 1) The Reliability by Cronbach of self-discipline test and honesty test. 2) The identification of the quality of listening skill, speaking skill, reading skill and writing skill. 3) The evaluation of the story by applying the evaluational form of creation writing of Wiraphon Phongarjan (1999, p. 156) Step 3: The evaluation satisfaction of students post-experiment the story activities package enhancing morality and ethics. The results were illustrated as follows;

1. The story activities package enhancing morality and ethics of Prathomsuksa IV students met efficiency criterion of 83.24/85.32, the efficiency criterion of four package 83.78/84.70, 82.79/84.70, 84.06/86.80 and 82.32/85.08 which higher than the expected criterion post-experiment and the evaluation of the story of students were at a best quality level.

2. The experimenton using the story activities package enhancing morality and ethics of Prathomsuksa IV post-experiment significantly higher self-discipline, honesty and Thai learning achievement than the pre-experiment at the statistical level of .01

อิสระ ขอนบุรี และคณะ

3. The evaluation satisfaction of students post-experiment using the story activities package enhancing morality and ethics were at the highest level.

ความเป็นมาของปัญหา

สภาพสังคมไทยในปัจจุบันที่กำลังได้รับผลกระทบจากกระแสของการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้านของสังคมที่ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความมั่นคงของประเทศที่เคยเจริญด้วยศิลปวัฒนธรรม คุณธรรม จริยธรรมอันดีงาม อันเป็นเครื่องชี้ถึงความเป็นชนชาติไทยที่ไม่มีชนชาติใดเหมือน แต่ในปัจจุบันสังคมนั้นค่อยๆ จางหายไป เพราะคนในชาติเกิดการแก่งแย่ง แข่งขัน ถือประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้ง หันเหออกจากจารีตประเพณีอันดีงาม ที่บรรพบุรุษเคยสร้างและดำรงรักษาไว้จากปัญหาดังกล่าวนี้เป็นความจริงที่เกิดขึ้นที่เราทุกคนจะต้องยอมรับ และมีความจำเป็นที่เราทุกคน ทุกหน่วยงาน ควรจะต้องดำเนินการแก้ไขอย่างจริงจัง และเป็นรูปธรรมที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษา ที่จะต้องดำเนินการปฏิรูปการศึกษา โดยเน้นการจัดการศึกษาที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชนให้มีการพัฒนาที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม อารมณ์ และสติปัญญา ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเป็นผู้ที่มีความรู้ ควบคู่คุณธรรม ให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ประกาศนโยบายเร่งรัดปฏิรูปการศึกษา โดยยึดคุณธรรมนำความรู้ เสริมสร้างคุณธรรมตระหนักในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสามัคคี สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย พัฒนาคนโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนาและสถาบันการศึกษา โดยมีจุดเน้นเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้ และมีสุข

ปัจจุบันวงการศึกษาก็ได้ตื่นตัวและตระหนักในนโยบายดังกล่าว สถานศึกษาเองก็ดำเนินการปฏิรูปการศึกษา โดยจัดการเรียนการสอนที่เน้นการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัย และความซื่อสัตย์ ซึ่งเป็นคุณธรรม จริยธรรมที่ควรปลูกฝัง นิทานจึงเป็นวรรณกรรมประเภทหนึ่ง ที่มีอิทธิพลต่อผู้เรียนมาก เพราะตัวละครในนิทาน สามารถสร้างความสนใจและมีพลังโน้มน้าวทัศนคติ ตลอดจนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ เพราะธรรมชาติของเด็กที่ชอบเลียนแบบพฤติกรรมของผู้ที่มีความสามารถหรือบุคคลที่เด็กพอใจ สอดคล้องกับ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2522) ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมเล่านิทาน เพื่อใช้เป็นสื่อในการส่งเสริม จะเป็นการช่วยให้เด็กเห็นแบบอย่างของพฤติกรรม ซึ่งจะ

อิสระ ขอนบุรี และคณะ

ทำให้เด็กเข้าใจและเห็นความสำคัญ ดังนั้นเทคนิควิธีการหนึ่งที่เหมาะสมกับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม โดยสอดแทรกในกิจกรรม

นิทาน ที่มีเนื้อหาของนิทานเป็นเรื่องราวที่ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความดีงาม และเรื่องของการยกย่องเชิดชู ปลูกจิตสำนึกของผู้เรียนให้ประพฤติอยู่ในความดีงามและเป็นตัวอย่างที่ดี นิทานจึงเป็นวรรณกรรมประเภทหนึ่ง ที่มีอิทธิพลต่อผู้เรียนมาก เพราะตัวละครในนิทาน สามารถสร้างความสนใจและมีพลังโน้มน้าวทัศนคติ ตลอดจนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ เพราะธรรมชาติของเด็กที่ชอบเลียนแบบพฤติกรรมของผู้ที่มีความสามารถหรือบุคคลที่เด็กพอใจ สอดคล้องกับ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2522) ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมเล่านิทาน เพื่อใช้เป็นสื่อในการส่งเสริม จะเป็นการช่วยให้เด็กเห็นแบบอย่างของพฤติกรรม ซึ่งจะช่วยให้เด็กเข้าใจและเห็นความสำคัญ ดังนั้นเทคนิควิธีการหนึ่งที่เหมาะสมกับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม โดยสอดแทรกในกิจกรรมนิทาน ที่มีเนื้อหาของนิทานเป็นเรื่องราวที่ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความดีงาม และเรื่องของการยกย่องเชิดชู ปลูกจิตสำนึกของผู้เรียนให้ประพฤติอยู่ในความดีงามและเป็นตัวอย่างที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2521) ที่กล่าวถึงคุณค่าของนิทานว่า นิทาน ช่วยเสริมสร้างและพัฒนาการทางความคิดให้มีจินตนาการสวยงาม ช่วยสอนจริยธรรมแก่เด็ก ช่วยสอนหรือฝึกทักษะทางภาษา เช่น การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาชุดกิจกรรมนิทานเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ขึ้นเพื่อปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกที่ดีให้กับผู้เรียน โดยการสอดแทรกและเชื่อมโยงกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยบูรณาการเข้ากับทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ซึ่งเป็นทักษะสำคัญและเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นของผู้เรียน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อให้เด็กได้เกิดทักษะ กระบวนการที่ดี และมีคุณธรรม จริยธรรม เป็นไปตามนโยบายคุณธรรม นำความรู้ ของกระทรวงศึกษาธิการ

คำถามการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมนิทานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพระดับใด

อิสระ ขอนบุรี และคณะ

2. ชุดกิจกรรมนิทานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีพฤติกรรมด้านความมีวินัยในตนเอง ความซื่อสัตย์สุจริต และมีผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย ด้านทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน เป็นอย่างไร

3. ความพึงพอใจของผู้เรียนหลังใช้ชุดกิจกรรมนิทานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมเป็นอย่างไร

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายหลัก เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมนิทานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยมีจุดมุ่งหมายย่อยดังนี้

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมนิทานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อทดลองใช้ชุดกิจกรรมนิทานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียนหลังใช้ชุดกิจกรรมนิทานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการพัฒนาชุดกิจกรรมนิทานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลักษณะของกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมนิทานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. สร้างชุดกิจกรรมนิทานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรม ด้านความมีวินัยในตนเอง และความซื่อสัตย์สุจริต จากนโยบายเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

1.2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดกิจกรรม

1.3 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับนิทานและการทำหนังสือนิทานเล่มเล็ก

อิสระ ขอนบุรี และคณะ

1.4 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน และเอกสารเกี่ยวกับหลักการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนิทาน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความสนใจของเด็ก

1.5 สร้างชุดกิจกรรมนิทานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ด้านความมีวินัยในตนเอง และความซื่อสัตย์สุจริต

2. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมนิทาน โดยดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในส่วนของสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้นที่ 2 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2.2 ศึกษานโยบายการปฏิรูปการศึกษาที่ยึดคุณธรรมนำความรู้ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ

2.3 ศึกษาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของกรมวิชาการ จากเอกสารและคู่มือครู ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2.4 วิเคราะห์และบูรณาการสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ช่วงชั้นที่ 2 พร้อมทั้งกำหนดเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้และพฤติกรรมบ่งชี้ที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียนในให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง

2.5 กำหนดเกณฑ์ วิธีการในการวัดและประเมินผล

2.6 ตรวจสอบความถูกต้องของแผนการจัดการเรียนรู้และจัดพิมพ์ฉบับจริง

2.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

2.8 ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และนำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบก่อนนำไปเป็นเครื่องมือในการวิจัย

3. นำชุดกิจกรรมและแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของชุดกิจกรรม และพิจารณาค่า (IOC) ที่มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ขึ้นไป

4. นำชุดกิจกรรมไปทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพ ดังนี้

อิสระ ขอนบุรี และคณะ

4.1 ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านพะทาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 จำนวน 3 คน โดยใช้กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเก่ง ปานกลาง อ่อน กลุ่มละ 1 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ กิจกรรม สื่อ และระยะเวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรม และนำข้อบกพร่องที่พบมาปรับปรุงแก้ไข

4.2 ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่าหนามแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 จำนวน 9 คน โดยใช้กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเก่ง ปานกลาง อ่อน กลุ่มละ 3 คน เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 / 80

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้ชุดกิจกรรมนิทานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านนาข้าทำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 จำนวน 18 คนที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ซึ่งมีเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมนิทาน ประกอบด้วย ชุดกิจกรรมทั้งหมด 4 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 เรียนรู้ภาษาไทย ชุดที่ 2 เชื่อมโยงคุณธรรม ชุดที่ 3 เล่าสู่กันฟัง และชุดที่ 4 สร้างสรรค์งานเขียน
2. แบบวัดคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเอง จำนวน 40 ข้อ
3. แบบวัดคุณธรรม จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต จำนวน 22 ข้อ
4. แบบวัดทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน แยกเป็น แบบวัดทักษะการอ่านและฟัง จำนวน 20 ข้อ แบบวัดทักษะการเขียนเรื่องสั้น จำนวน 1 ข้อ และแบบวัดทักษะการพูดเรื่องสั้น

โดยมีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1. แบบวัดคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเอง มีขั้นตอน ดังนี้

1.1 ผู้วิจัยได้นำแบบวัดความมีวินัยในตนเองของ ไชยรินทร์ แสงทอง (2546) มาเป็นเครื่องมือ ซึ่งเป็นแบบวัดที่เป็นสถานการณ์ภาพการ์ตูน ชนิด 3 ตัวเล็ก มี 4 ด้าน ๆ ละ 10 ข้อ ได้แก่ ด้านการปฏิบัติตามระเบียบของห้องเรียน ด้านการเคารพสิทธิของผู้อื่น ด้านการรู้จักกาลเทศะ และด้านการรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย ผ่านการตรวจสอบคุณภาพดังนี้

อิสระ ขอนบุรี และคณะ

1.1.1 ความตรงเชิงเนื้อหา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน พิจารณาความสอดคล้องขององค์ประกอบของแบบวัดในด้าน เนื้อหา ภาพ ภาษา ข้อคำถามและคำตอบ รวมทั้งหมด 4 ด้านๆ ละ 10 ข้อ ได้ค่า IOC 1.00 ทุกข้อ ยกเว้นข้อที่ 7,11,18,20,22 และ 40 ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.67

1.1.2 หาค่าความเที่ยงทั้งฉบับด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 42 คน ได้ค่าเท่ากับ 0.7391

2. แบบวัดคุณธรรม จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต มีขั้นตอน ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยได้นำแบบวัดคุณธรรม จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของ สามารถ กลางบุญเรือง (2547) มาเป็นเครื่องมือในการวัดคุณธรรม จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งเป็นแบบวัดแบบสถานการณ์ซึ่งแต่ละข้อจะมีคำถาม 2 ข้อ และมีระดับการพิจารณา 4 ระดับ ระดับที่ 1 เพื่อประโยชน์ของตนเอง ระดับที่ 2 เพื่อประโยชน์ในสังคมแคบๆ ระดับที่ 3 เพื่อผลประโยชน์ของสังคมส่วนใหญ่ ระดับที่ 4 เพื่อความถูกต้อง ดีงาม ซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพดังนี้

2.2.1 ความตรงเชิงโครงสร้างและความตรงเชิงเนื้อหา

2.2.2 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ที่มีค่าที่ ตั้งแต่ 2.35 – 7.27

2.2.3 ค่าความเที่ยงของแบบวัดจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต มีค่า 0.79

2.2.4 ค่าความเที่ยงในการตรวจให้คะแนนของผู้ตรวจ 2 คน มีค่า 0.91

3. นำแบบวัดคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเอง และความซื่อสัตย์สุจริต ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านพะทาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเที่ยงของแบบวัดความมีวินัยในตนเองเท่ากับ .8137 และค่าความเที่ยงของแบบวัดความซื่อสัตย์สุจริตเท่ากับ .7932

4. แบบวัดทักษะการพูดและการเขียน มีขั้นตอน ดังนี้

4.1 แบบวัดทักษะการพูดและการเขียน เป็นข้อสอบที่มีลักษณะการประเมิน แบบ Rubric Score โดยประยุกต์ใช้เกณฑ์การให้คะแนนของ วิราพร พงศ์อาจารย์ (2542, หน้า 155-156) และอัญชลี แจ่มเจริญ และคณะ (2526, หน้า 51)

อิสระ ขอนบุรี และคณะ

4.2 แบบวัดทักษะการฟังและการอ่าน เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีวิธีการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

4.2.1 นำแบบวัดที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และนำแบบวัดที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาด้วยค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC และพิจารณาค่า IOC ที่มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ขึ้นไป

4.2.2 นำแบบวัด มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านพะทาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 จำนวน 30 คน แล้วทำการวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบ เพื่อหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก เพื่อคัดเลือกแบบทดสอบเป็นรายข้อตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ซึ่งได้แบบทดสอบที่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 20 ข้อ จากนั้นนำแบบวัดทักษะการฟังและการอ่าน มาหาค่าความเที่ยงทั้งฉบับ ใช้สูตรของ คูเดอร์ – ริชาร์ดสัน (Kuder – Richardson : KR₂₀) ซึ่งได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .8989

5. หนังสือนิทานเล่มเล็ก มีขั้นตอน ดังนี้

5.1 ศึกษาและวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับการจัดทำหนังสือนิทานเล่มเล็ก

5.2 กำหนดวัตถุประสงค์ของการทำหนังสือนิทานเล่มเล็กในชุดกิจกรรมที่ 4 สร้างสรรค์งานเขียน

5.3 กำหนดรายการประเมินหนังสือนิทานเล่มเล็ก โดยประยุกต์ใช้แบบประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของ วิจารณ์ พงศ์อาจารย์ (2542, หน้า 156) แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา การนำเสนอแนวคิด และความถูกต้องเหมาะสมของการใช้ภาษา

การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมนิทานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. การตรวจสอบความเหมาะสมของชุดกิจกรรมนิทานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในด้านความมีวินัยในตนเอง และความซื่อสัตย์สุจริต โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Congruence)

2. หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมนิทานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ด้านความมีวินัยในตนเอง และความซื่อสัตย์สุจริต จากสูตร E_1/E_2

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้ชุดกิจกรรมนิทานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูล โดย หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากคะแนนแบบวัดความมีวินัยในตนเอง แบบวัดความซื่อสัตย์สุจริต และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย จากนั้นทำการทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยการทดสอบค่าที (t-test Dependent) และหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพของหนังสือนิทานเล่มเล็ก

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนหลังใช้ชุดกิจกรรมนิทานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย จากการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏผลการวิจัย ดังนี้

1. การสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมนิทานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปรากฏผลการวิจัย ดังนี้

1.1 ผลการพิจารณาความเหมาะสมของชุดกิจกรรมนิทานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน พบว่า วารสารผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าชุดกิจกรรมนิทานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยของผลการพิจารณาความเหมาะสม อยู่ระหว่าง 4.45 – 4.80

1.2 ผลการหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมนิทานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เมื่อทดลองชุดกิจกรรมกับนักเรียนโรงเรียนบ้านท่าหนามแก้วสวนกล้วย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 จำนวน 9 คน พบว่า ชุดกิจกรรมทั้ง 4 ชุด มีประสิทธิภาพ 83.33/85.60, 82.90/86.70, 85.29/86.70 และ 84.36/85.17 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

2. การทดลองใช้ชุดกิจกรรมนิทานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปรากฏผลการวิจัย พบว่า

2.1 ผลการเปรียบเทียบด้านความมีวินัยในตนเอง พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีพฤติกรรมด้านความมีวินัยในตนเอง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อิสระ ขอนนรี และคณะ

2.2 ผลการเปรียบเทียบด้านความซื่อสัตย์สุจริต พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีพฤติกรรมด้านความมีวินัยในตนเอง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยด้วยการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.4 ผลการประเมินหนังสือนิทานเล่มเล็กของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก

3. การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนหลังใช้ชุดกิจกรรมนิทาน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ กิจกรรมการเรียนรู้มีการบูรณาการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม รองลงมาคือนิทานช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์สุจริตและความมีวินัยในตนเอง และนักเรียนได้รับความสนุกสนานในการเรียนรู้ , การเรียนด้วยชุดกิจกรรมช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน ตามลำดับ

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยการพัฒนาชุดกิจกรรมนิทาน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญที่ค้นพบจากการวิจัยมาอภิปราย โดยจำแนกออกเป็น 3 ข้อตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. การสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมนิทาน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีผู้เชี่ยวชาญได้ทำการตรวจสอบและพิจารณาความเหมาะสมของชุดกิจกรรมนิทานที่ใช้สอนนั้นมีความเหมาะสมทุกด้าน ได้แก่ ด้านคู่มือการใช้ชุดกิจกรรม ด้านเนื้อหา ด้านแผนการจัดกิจกรรม ด้านภาษา สื่อที่ใช้ประกอบในชุดกิจกรรม ด้านแบบทดสอบ และการวัดผลและประเมินผล ทั้งนี้เพราะกระบวนการสร้างชุดกิจกรรมนิทาน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม นั้นผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อีกทั้งยังได้ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีในการสร้างชุดกิจกรรม ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวคิดของชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523) ที่กล่าวว่า การสร้างชุดกิจกรรมควรยึดหลักจิตวิทยาเกี่ยวกับทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดการศึกษาที่ให้อิสระในการเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสามารถของแต่ละบุคคล แนวคิดที่พยายามจะเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนการสอนจาก

อิสระ ขอนบุรี และคณะ

แบบเดิมที่ยึดครูเป็นศูนย์กลาง มาเป็นการจัดประสบการณ์และสื่อประสมที่ตรงกับเนื้อหาวิชา จึงทำให้ชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์

จากผลการสร้างชุดกิจกรรมนิทานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้ค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมเท่ากับ 83.78/84.70 , 82.79/84.70 , 84.06/88.80 และ 82.32/85.08 ตามลำดับ ซึ่งก็หมายความว่าชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจริญศรี บุญสว่าง (2543) ได้ศึกษาความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการใช้นิทานพื้นบ้านและเพลงกล่อมเด็กในการสอนกลุ่มภาษาไทย พบว่านักเรียนที่เรียนภาษาไทยด้วยวิธีการสอนที่ใช้นิทานและเพลงกล่อมเด็ก มีระดับความซื่อสัตย์สุจริตสูงกว่าปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชยนันท์ แสงทอง (2546) ที่ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมนิทาน เพื่อสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมมีค่าประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด นักเรียนให้ความสนใจและมีส่วนร่วมอย่างสนุกสนาน และความมีวินัยในตนเองของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. การทดลองใช้ชุดกิจกรรมนิทาน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 เมื่อนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 18 คน พบว่า ชุดกิจกรรมนิทานทั้ง 4 ชุด มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.03/84.40 , 88.25/85.00 , 86.44/86.70 และ 86.36/87.50 ตามลำดับ แสดงว่าชุดกิจกรรมนิทานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นยังคงมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ และพบว่าคะแนนพฤติกรรมด้านความมีวินัยในตนเอง ผลคะแนนพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ด้านทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เป็นเพราะชุดกิจกรรมนิทานได้คัดเลือกนิทานที่มีผลการพัฒนาด้านความมีวินัยในตนเอง และความซื่อสัตย์สุจริต ที่มีตัวละครที่แสดงถึงการเป็นผู้มีคุณธรรมด้านความมีวินัยในตนเอง และความซื่อสัตย์สุจริต ทำให้นักเรียนได้เห็นแบบอย่างในการปฏิบัติ อีกทั้งในขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมและร่วมแสดงความคิดเห็นในแนวทางที่นักเรียนจะนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเอง มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรม เกิดความสนใจในกิจกรรม จึงส่งผลให้คะแนนพฤติกรรมด้านความมีวินัยในตนเอง และความซื่อสัตย์สุจริต และ

อิสระ ขอนบุรี และคณะ

คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ด้านทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ สุดาวดี โยพิมล (2532, หน้า 24) ที่กล่าวว่า นิทานเป็นเรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมา หรือมีผู้แต่งขึ้น เพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และสอดแทรกแนวความคิด คุณธรรมอันดีงามเข้าสู่จิตใจเด็ก เป็นแนวทางปฏิบัติตนที่ถูกต้อง ที่ควรในการดำรงชีวิตในสังคม และทรงพล สติธรรม (2534, หน้า 56) กล่าวว่า นิทาน เป็นเรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาหรือแต่งขึ้น โดยมีจุดประสงค์เพื่อความสนุกสนาน หรือสอดแทรกแนวคิด คุณธรรม ลักษณะที่พึงประสงค์แก่เด็กเพื่อให้สามารถปฏิบัติตนได้เหมาะสมในการดำรงชีวิตในสังคม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมเดช ใจหวัง (2547) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนโรงเรียนบ้านไทร อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ โดยมีความวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในตนเองได้ ตามกรอบการศึกษา 3 ด้าน คือ 1) ความมีวินัย 2) ความรับผิดชอบ 3) ความซื่อสัตย์ โดยใช้กลยุทธ์การฝึกอบรมและการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า การฝึกอบรมดำเนินการ 3 กิจกรรม คือ 1) กิจกรรมเข้าค่ายอบรมพัฒนาจิต 2) กิจกรรมนำนักเรียนไปวัดในวันธรรม 3) กิจกรรมอบรมวันสุดท้าย สัปดาห์ กลุ่มเป้าหมายกระตือรือร้นขึ้น ต้องการพัฒนาตนเอง และร่วมกิจกรรมตลอดการอบรม ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำแนวคิดวิธีการไปพัฒนาตนเอง ส่วนการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ดำเนินการ 3 กิจกรรม คือ 1) กิจกรรมการสอนสอดแทรกใน การสอนรายวิชาต่างๆ หรือสอดแทรกในการนำเข้าสู่บทเรียน กิจกรรมหรือเนื้อหา 2) กิจกรรมการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมโดยตรง เช่น การอบรมหน้าเสาธง 3) กิจกรรมบูรณาการกับวิถีชีวิตทั้งในและนอกโรงเรียน โดยจัดกิจกรรมภายในโรงเรียน จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนร่วมกับชุมชน ผลการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในด้านความมีวินัย ความรับผิดชอบ และความซื่อสัตย์ ให้แก่ตนเอง

3. การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนหลังการใช้ชุดกิจกรรมนิทาน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเฉพาะกิจกรรมการเรียนรู้มีการบูรณาการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม นิทานช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์สุจริตและความมีวินัยในตนเอง และการเรียนด้วยชุดกิจกรรมช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าชุดกิจกรรมนิทานเป็นการบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมด้าน

อิสระ ขอนบุรี และคณะ

ความมีวินัยในตนเอง ด้านความซื่อสัตย์สุจริต และทักษะทั้ง 4 เข้าด้วยกันในรูปแบบของนิทานที่หลากหลาย นักเรียนได้มีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม ได้อ่านนิทาน ได้ฝึกนิทาน ได้เขียนนิทาน ได้แสดงบทบาทสมมติตามตัวละครในนิทานที่เขียนขึ้น และจัดทำเป็นหนังสือนิทานเล่มเล็กที่นำความรู้ เรื่องราวในชีวิตประจำวันมาผูกเป็นเรื่องที่แสดงถึงคุณธรรมในด้านความมีวินัยในตนเอง ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

จากการใช้ชุดกิจกรรมนิทาน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้ทำการสรุปแนวคิดและเสนอในรูปแบบของข้อเสนอแนะทั่วไปและข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ในการใช้ชุดกิจกรรมควรมีกิจกรรมหลายๆ รูปแบบ เพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย และครูผู้ใช้ชุดกิจกรรมควรฝึกเล่านิทานให้เกิดความชำนาญ และฝึกการใช้น้ำเสียง ให้เหมาะสมกับตัวละคร
2. ในการเรียนด้วยชุดกิจกรรมยังมีข้อจำกัดในเรื่องการใช้ภาษาในการเขียนของนักเรียน ในการเขียนหนังสือนิทานเล่มเล็ก ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรเน้นให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการเขียนให้มากขึ้น เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณธรรมในด้านอื่นๆ เพิ่มเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบาย 8 คุณธรรมพื้นฐาน ได้แก่ ความขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี มีน้ำใจ
2. การประเมินหนังสือนิทานเล่มเล็กควรใช้รูปแบบการประเมินที่หลากหลาย อาทิ ผู้ประเมิน ควรให้มีการประเมินจากหลายฝ่าย เช่น ครูผู้สอน นักเรียน เพื่อน และผู้ปกครอง ได้ร่วมประเมินด้วย

อิสระ ขอนบุรี และคณะ

บรรณานุกรม

- เจริญศรี บุญสว่าง. (2543) . การศึกษาความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วย
การใช้นิทานพื้นบ้านและเพลงกล่อมเด็กในการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย. ปรินิพนธ์
กศ.ม.,มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, นครศรีธรรมราช.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2521). หน่วยที่ 2 กระบวนการสันนิเวนาการและระบบการสื่อสารสอน ใน
เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีและการสื่อสารการศึกษา หน่วยที่ 1 – 5. กรุงเทพฯ :
สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ไชยพันธ์ แสงทอง. (2546). การพัฒนาชุดกิจกรรมนิทานเพื่อสร้างวินัยในตนเองของนักเรียน
ประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2522). การพัฒนาจริยธรรม : ตำราจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรม
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ทรงพล สิทธิธรรม. (2534). การศึกษาความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนคติของผู้อื่นของเด็กปฐมวัยที่
ผู้ปกครองจัดกิจกรรมนิทาน ส่งเสริมการคลายเครียดด้วยตนเองเป็นศูนย์กลาง. ปรินิพนธ์ กศ.
ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วิราพร พงศ์อาจารย์. (2542). การประเมินผลการเรียน. พิษณุโลก : สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.
- สมเดช ใจหวัง. (2547). การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านไทร อำเภอก
ไพรบึง จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- สามารถ กลางบุญเรือง. (2547). การสร้างแบบวัดจริยธรรมความซื่อสัตย์สุจริต สำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5. ปรินิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- สุดาดี โยพิมล. (2532). ความสามารถในการจำแนกพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยที่
ได้ฟังนิทานโดยใช้หุ่นมือ และนิทานโดยแสดงบทบาทสมมติประกอบ. ปรินิพนธ์ กศ.
ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพฯ.
- อัญชลี แจ่มเจริญ และคณะ. (2526). วิธีสอนกลุ่มทักษะ “ภาษาไทย” ระดับประถมศึกษา. ภาควิชา
หลักสูตรและการสอน, วิทยาลัยครูสวนสุนันทา, กรุงเทพฯ.